

«عناوین اولویت‌های پژوهشی ستاد مبارزه با مواد مخدر سال ۱۳۹۵»

محققان، پژوهشگران و اساتید محترم:

در راستای بند دهم سیاست‌های کلی مبارزه با مواد مخدر، ابلاغی از سوی مقام معظم رهبری (مدظله‌العالی) در مورخ ۸۵/۷/۱۰ مبنی بر «توسعه مطالعات و پژوهش‌های بنیادی، کاربردی و توسعه‌ای در امر مبارزه با مواد مخدر و روانگردان و پیشگیری و درمان معتادان با تکیه بر دانش روز دنیا و استفاده از ظرفیت علمی و تخصصی کشور» بدینوسیله عناوین اولویت‌های پژوهشی حوزه‌های مختلف ستاد مبارزه با مواد مخدر اعلام می‌شود. انتظار می‌رود کلیه مراکز علمی و دانشگاهی با بهره‌گیری از ظرفیت‌های معنوی و مادی از اولویت‌های پژوهشی زیر به عنوان همکاری پژوهشی مشترک اقدام تا شاهد سهیم شدن مراکز دانشگاهی کشور در پیشبرد اهداف امر مقدس مبارزه با مواد مخدر و مهار این پدیده خانمان برانداز باشیم. فرصت را مغتنم شمرده و آمادگی دفتر تحقیقات و آموزش دبیرخانه ستاد مبارزه با مواد مخدر را برای هرگونه همکاری و تعامل اعلام می‌دارد. (آدرس: تهران بزرگراه اشرفی اصفهانی بالاتر از میدان پونک، بعد از خیابان بیست و یکم پلاک ۲۰ طبقه سوم- دفتر تحقیقات و آموزش ستاد مبارزه با مواد مخدر)

اولویت‌های پژوهشی برای شناخت وضعیت اعتیاد در کشور

- ۱- آینده پژوهی برای پیش بینی آینده وضعیت مصرف مواد و اعتیاد در کشور، از جمله استفاده از مدل سازی
- ۲- بررسی شیوع مصرف مواد و اختلالات مصرف مواد در دانشجویان
- ۳- بررسی کیفی وضعیت مصرف مواد و اعتیاد در گروه‌ها و اجتماعات خاص (سربازخانه‌ها، زندان، محیط‌های کار خاص)
- ۴- بررسی عوامل محافظت‌کننده و مخاطره‌آمیز برای بروز مصرف مواد و اعتیاد در نوجوانان، به ویژه عوامل مرتبط با خانواده و مدرسه و باورهای دینی و فرهنگی و سایر متغیرهای بومی
- ۵- بررسی ارتباط مصرف مواد و وقوع تصادفات و سوانح در کشور
- ۶- بررسی ارتباط میان اعتیاد و ارتکاب جرم
- ۷- بررسی نقش اعتیاد در دینامیک مشکلات اجتماعی کشور
- ۸- بررسی چگونگی روند تاثیر احاد جامعه با توجه به ایفای نقش آن نسبت به جمعیت سه درصدی معتادان در جهت کنترل اعتیاد

اولویت‌های پژوهشی حوزه کاهش تقاضا و مشارکت‌های مردمی

- ۹- بررسی سبب شناسی مصرف مواد در دانش آموزان مقطع متوسطه دوم دبیرستان.
- ۱۰- مطالعه و تدوین برنامه‌های پیشگیری اولیه از اعتیاد ویژه کودکان و نوجوانان دارای والد معتاد.

- ۱۱- نیاز سنجی از دانشجویان مقطع کارشناسی در عرصه پیشگیری اولیه از اعتیاد.
- ۱۲- بررسی امکانات و ظرفیت های مدیریت پیشگیری در سطح کشور.
- ۱۳- ارزشیابی میزان اثر بخشی خط ملی مشاوره اعتیاد در طول برنامه پنجم توسعه .
- ۱۴- بررسی میزان اثر بخشی کارگاه های آموزشی ویژه جوانان جمعیت هلال احمر استان تهران.
- ۱۵- طراحی برنامه های پیشگیرانه برای کودکان و نوجوانان که تجربه مصرف مواد داشته اند.
- ۱۶- بررسی هزینه -اثر بخشی مداخلات درمانی (توسط مراکز تحقیقاتی ذیصلاح در حوزه اقتصاد سلامت) شامل: مداخلات کاهش آسیب در مراکز گذری، درمان نگهدارنده در مراکز درمان سوء مصرف مواد باگونیست، درمان پرهیزمدار در مراکز درمانی سرپایی، درمان در مراکز اقامتی میان مدت
- ۱۷- ارزیابی میزان باقی ماندن بر ترک و عدم اعتیاد مجدد در بازه های زمانی کوتاه مدت و درازمدت پس از درمان
- ۱۸- بررسی موثرترین شیوه های حمایت اجتماعی برای معتادان و خانواده های آنها
- ۱۹- مستندسازی وضعیت مدیریت درمان و کاهش زیان و ارزشیابی ساختارهای اداری و اجرایی موجود و بررسی مشکلات نظام مدیریت درمان اعتیاد کشور
- ۲۰- بررسی برنامه ها و مدل های موفق توانمند سازی سمن های درمانی، پیشگیری و حمایتی
- ۲۱- بررسی اثر بخشی اقدامات سازمان های غیر دولتی در عرصه کنترل و کاهش مواد مخدر در مقایسه با اقدامات دولتی
- ۲۲- شناسایی و تعیین تاثیرات شاخص های اصلی در صیانت اجتماعی از معتادان بهبود یافته و خانواده های آسیب دیده از اعتیاد
- ۲۳- بررسی الزامات و چالش های کلیدی توسعه پایدار آموزش در فرآیند پیشرفت و امنیت شغلی معتادان بهبود یافته با رویکرد اجتماعی و حفظ محیط زیست
- ۲۴- بررسی وضعیت و شناسایی راهکارهای ساماندهی و بهبود اشتغال جامعه هدف در معتادان بهبود یافته و خانواده های آسیب دیده از اعتیاد در برنامه ششم توسعه
- ۲۵- تعیین قیمت تمام شده مداخلات درمان ، کاهش آسیب و حمایت های اجتماعی در کشور
- ۲۶- بررسی نقش عوامل و ساختارهای اجتماعی در مداخلات درمان، کاهش آسیب و حمایت های اجتماعی
- ۲۷- بررسی چگونگی مشارکت عمومی با مداخلات درمان، کاهش آسیب و حمایت های اجتماعی و راه های ارتقاء آن
- ۲۸- بررسی الگوهای مختلف کاهش آسیب و حمایت های اجتماعی و آرایه الگوهای بومی

۲۹- بررسی رویکردهای جامعه محور در مداخلات درمان، کاهش آسیب و حمایت‌های اجتماعی سوء مصرف مواد

۳۰- بررسی نقش کاردرمانی بر درمان و بازتوانی اعتیاد و آرایه الگوهای مناسب ایرانی

۳۱- بررسی مدل‌های مختلف درمان و کاهش آسیب اعتیاد(اقامت، درمانگاهی، مطبی، بستری و ...)

۳۲- مطالعه تطبیقی در باره روش‌های جلب مشارکت اجتماعی و فعال سازی سازمان‌های مردم نهاد و اجتماع محور در کنترل اعتیاد

اولویت‌های پژوهشی حوزه مقابله با عرضه و حقوقی

۳۳- بررسی میزان کارآمدی عملکرد حوزه مقابله با مواد مخدر و روانگردان‌ها(شامل بررسی روند توزیع، حمل و نقل، اقدامات مرزی، اجرای قانون اشراف بر فعالیت شبکه‌های قاچاق، اقدامات عملیاتی، آمایش سرزمین GIS، پیش سازها، آزمایشگاه‌های ساخت و تولید متامفتامین)

۳۴- آسیب شناسی روش‌ها، تدابیر و اقدامات عملیاتی و اطلاعاتی یگان‌های مقابله‌ای در ضربه زدن به باندهای قاچاق مواد مخدر و روانگردان‌ها

۳۵- بررسی تأثیر اقدامات مرزی در جلوگیری از قاچاق مواد مخدر و روانگردان‌ها

۳۶- بررسی تطبیقی روش‌های مقابله با عرضه در جلوگیری از قاچاق مواد مخدر(اطلاعات، عملیات روانی، ایست و بازرسی، کنترل مرز و ...)

۳۷- ارزیابی عملکرد سازمان‌های مقابله‌ای در برخورد با شبکه‌های فعال قاچاق، ترانزیت و توزیع مواد مخدر و روانگردان‌ها

۳۸- آینده پژوهی وضعیت قاچاق مواد مخدر، روانگردان و پیش سازها

۳۹- بررسی عوامل روانی اجتماعی گرایش به قاچاق و توزیع مواد مخدر، روانگردان و پیش سازها به تفکیک نواحی مرزی و داخلی

۴۰- طراحی، اجرای آزمایشی و بررسی اثربخشی مدل‌های مشارکت مردمی برای کاهش عرضه در کشور

۴۱- بررسی خلأها و ضعف‌های ساختار تشکیلاتی دستگاه‌های مسئول و عضو ستاد در حوزه کاهش عرضه و ارائه پیشنهادهای اصلاحی

۴۲- بررسی نقاط قوت و ضعف وضعیت ایستگاه‌های بازرسی از دیدگاه افراد دخیل در فرآیند جاسازی و انتقال مواد مخدر، روانگردان و پیش سازها

۴۳- بررسی نقش اتباع بیگانه در قاچاق مواد مخدر، روانگردان و پیش سازها از/به/در کشور

۴۴- تاثیر تعیین کننده‌های اجتماعی مانند فقر و بیکاری در ارتکاب قاچاق مواد مخدر، روانگردان و پیش سازها به‌ویژه در مبادی ورودی و خروجی(شرق و غرب کشور)

- ۴۵- بررسی میزان اثر بخشی اجرای طرح های پاکسازی و برخورد با خرده فروشان مواد مخدر در کشور
- ۴۶- مطالعه و پژوهش در خصوص راه های مقابله مؤثر با پدیده قاچاق و ترانزیت مواد مخدر تولید افغانستان به مسیر ایران
- ۴۷- بررسی سیاست جنایی مبارزه با مواد مخدر ایران
- ۴۸- بررسی میزان اثربخشی مجازات های مندرج در قانون مبارزه با مواد مخدر
- ۴۹- بررسی لزوم تدوین سیاست جنایی جدید در جرایم مواد مخدر
- ۵۰- میزان اثربخشی مجازات مصادره اموال قاچاقچیان (ضربه به بنیان اقتصادی) در مقایسه با مجازات های سالب آزادی و حیات
- ۵۱- بررسی ارزیابی میزان اثربخشی مجازات ها و محکومیت های جرائم مواد مخدر و نتایج اعمال انواع مجازات های مندرج در قانون مبارزه با مواد مخدر با اصلاحات و الحاقات آن

دفتر تحقیقات و آموزش